

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 listopada 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że J. M. (1) jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu niezapłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Łącznie zadłużenie wraz z odsetkami wynosi 145.050,38 zł w tym:

- 1) na ubezpieczenia społeczne:
 - a) za okres do czerwca 2003 roku do października 2016 roku - 70.499,73 zł,
 - b) odsetek za zwłokę - 25.031 zł,
 - c) kosztów upomnienia - 189,20 zł,
 - d) kosztów egzekucji - 2.792,70 zł,
- 2) na ubezpieczenie zdrowotne:
 - a) za okres do czerwca 2003 roku do października 2016 roku - 26.726,35 zł,
 - b) odsetek za zwłokę - 9.712 zł,
 - c) kosztów upomnienia - 180,40 zł,
 - d) kosztów egzekucji - 1.022,50 zł,
- 3) na Fundusz Pracy:
 - a) za okres do czerwca 2003 roku do października 2016 roku - 5.977,70 zł,
 - b) odsetek za zwłokę - 2.468 zł,
 - c) kosztów upomnienia - 200,80 zł,
 - d) kosztów egzekucji - 250 zł.

Decyzja została wydana na podstawie art.83 ust.1 oraz art.32 ustawy z dnia 13 października 1998 roku systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.963).

Odwołanie od powyższej decyzji złożył pełnomocnik ubezpieczonego J. M. (1). Decyzję zaskarżył w całości wnosząc o uwzględnienie odwołania oraz o zmianę decyzji.

Podał, iż kwestionuje wysokość wskazanego w decyzji zadłużenia w poszczególnych okresach, gdyż jest ona niezgodna ze stanem rzeczywistym i nie odpowiada faktycznym zobowiązaniom płatnika.

Z ostrożności procesowej podniósł zarzut przedawnienia na podstawie art.24 ust.4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych należności z tytułu składek za okres od czerwca 2003 roku do września 2005 roku.

W uzasadnieniu odwołania podał, że ubezpieczony kwestionuje wysokość wskazanego w decyzji zadłużenia w poszczególnych okresach, bowiem nie odpowiada ona faktycznemu zadłużeniu płatnika. Ubezpieczony nie jest w stanie zweryfikować podstawy oraz prawidłowości wyliczeń kwot wskazany w decyzji jedynie w oparciu o załączone do tej decyzji zestawienie należności.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. M. (1) prowadzi działalność gospodarczą z tytułu której podlega ubezpieczeniom społecznym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu.

(okoliczność bezsporna)

Ubezpieczony nie opłacał składek na ubezpieczenia społeczne w następujących okresach:

- 1) od czerwca 2003 roku do listopada 2003 roku,
- 2) za wrzesień 2005 roku,
- 3) od marca 2007 roku do maja 2007 roku,
- 4) od września 2007 roku do grudnia 2007 roku,
- 5) od stycznia 2008 roku do lipca 2008 roku,
- 6) od stycznia 2009 roku do sierpnia 2009 roku,
- 7) od listopada 2010 roku do grudnia 2010 roku,
- 8) od stycznia 2011 roku do października 2016 roku.

(zestawienie – k.30-33 akt ZUS, raport rozliczenia należności – k.1-12 akt ZUS)

Zaległość ubezpieczonego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne wynosi 70.499,73 zł.

Odsetki obliczone od poszczególnych zaległości liczone na dzień wydania decyzji wynoszą łącznie 25.031 zł.

Ubezpieczony nie opłacał składek na ubezpieczenie zdrowotne w następujących okresach:

- 1) od lipca 2003 roku do listopada 2003 roku,
- 2) od września 2007 roku do grudnia 2007 roku,
- 3) od stycznia 2008 roku do lipca 2008 roku,
- 4) od stycznia 2009 roku do lipca 2009 roku,
- 5) od września 2010 roku do grudnia 2010 roku,
- 6) od stycznia 2011 roku do listopada 2011 roku,
- 7) od stycznia 2012 roku do października 2016 roku.

(zestawienie – k.27-30 akt ZUS, raport rozliczenia należności – k.1-12 akt ZUS)

Zaległość ubezpieczonego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 26.726,35 zł.

Odsetki obliczone od poszczególnych zaległości liczone na dzień wydania decyzji wynoszą łącznie 9.712 zł.

Ubezpieczony nie opłacał składek na Fundusz Pracy w następujących okresach:

- 1) od lipca 2003 roku do listopada 2003 roku,
- 2) od września 2007 roku do grudnia 2007 roku,
- 3) od stycznia 2008 roku do lipca 2008 roku,
- 4) od stycznia 2009 roku do lipca 2009 roku,
- 5) od października 2009 roku do grudnia 2009 roku,
- 6) od stycznia 2010 roku do października 2016 roku.

Zaległość ubezpieczonego z tytułu nieopłaconych składek na Fundusz Pracy wynosi 6.428,50 zł.

Odsetki obliczone od poszczególnych zaległości liczone na dzień wydania decyzji wynoszą łącznie 2.468 zł.

(zestawienie – k.23-27 akt ZUS, raport rozliczenia należności – k.1-12 akt ZUS)

Koszty egzekucji składek na ubezpieczenia społeczne wynoszą 2.792,70 zł, a koszty upomnień 189,20 zł.

Koszty egzekucji składek na ubezpieczenie zdrowotne wynoszą 1.022,50 zł, a koszty upomnień 180,40 zł.

Koszty egzekucji składek na Fundusz Pracy wynoszą 250 zł, a koszty upomnień 200,80 zł.

(zestawienie – k.23-33 akt ZUS)

Składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy za okres od czerwca 2003 roku do listopada 2003 roku oraz za wrzesień 2005 roku były objęte tytułami egzekucyjnymi. Do dnia wydania decyzji egzekucja tych należności nie została zakończona.

(raport rozliczenia należności – k.9-10 akt ZUS, pismo ZUS – k.34 akt ZUS)

Pismem z dnia 6 października 2016 roku (doręczonym ubezpieczonemu w dniu 10 października 2016 roku) Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomił ubezpieczonego o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od lipca 2003 roku do sierpnia 2016 roku i wezwał ubezpieczonego do złożenia pisemnych wyjaśnień.

(pismo – k.19 akt ZUS)

W odpowiedzi na wezwanie ubezpieczony zwrócił się do Zakładu o umożliwienie zapoznania się z aktami sprawy oraz iż wyjaśnienia złoży po wykonaniu tej czynności.

(pismo ubezpieczonego – k.20 akt ZUS)

W piśmie z dnia 18 października 2016 roku ubezpieczony został zawiadomiony o zakończeniu postępowania dowodowego. Ubezpieczonemu udzielono również terminu 7 dni na zapoznanie się z materiałem dowodowym i złożenie wyjaśnień.

(pismo – k.21 akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów z ww. dokumentów – raportu rozliczenia należności płatnika, zestawienia należności, pisma ubezpieczonego i pism ZUS. W toku postępowania ubezpieczony nie złożył dokumentów z których wynikałoby, że opłacał składki w okresach objętych zaskarżoną decyzją.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości na okoliczność prawidłowości wyczenia składek i odsetek przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ubezpieczony nie wskazał żadnych zarzutów do wyczeń ZUS ani dokumentów z których wynikałoby, że opłacał składki w spornym okresie, zatem rola biegłego z zakresu księgowości sprowadzałaby się jedynie do sumowania należności wskazanych w raporcie rozliczeń należności płatnika (zestawieniu należności wygenerowanych przez program ewidencjonujący wpłaty z tytułu składek). Wobec braku jakichkolwiek zarzutów do tych wyczeń dopuszczenie dowodu z opinii biegłego przedłużałoby jedynie niniejsze postępowanie i zwiększało jego koszty.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 46 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.1778) płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Stosownie do treści art.23 ww. ustawy od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art.6 ust.1 punkt 5 (prowadzących działalność gospodarczą), stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art.19 ust.10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku (art.18 ust.8 ww. ustawy).

Składka na ubezpieczenie zdrowotne w okresie od dnia 1 października 2004 roku wynosi 9% odstawy wymiaru (art.79 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku, tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.1793). Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art.66 ust.1 punkt 1c (prowadzących działalność gospodarczą), stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku (art.81 ust.2 ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

Składka na ubezpieczenie zdrowotne w okresie od dnia 1 kwietnia 2003 roku do dnia 30 września 2004 roku wynosiła 9% odstawy wymiaru (art.21 ust.1 ustawy z dnia 23 stycznia 2003 roku powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, Dz.U. nr 45, poz.391). Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art.9 ust.1 punkt 1 lit. c (prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą), stanowiła zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75% przeciętnego wynagrodzenia. Składka w nowej wysokości obowiązywała od trzeciego miesiąca następnego kwartału.

Zgodnie z treścią art.104 ust.1 i art.107 ust.1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.1065) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art.19 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca co najmniej najniższe wynagrodzenie za pracę opłacały osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowego na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne. Wysokość składki na Fundusz Pracy określa ustawa budżetowa (art.104 ust.2 ww. ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy i

jej wysokość w okresie do 1 czerwca 2004 roku regulowała ustawa z dnia 14 grudnia 1994 roku o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tekst jednolity Dz.U. z 2003 roku, nr 58, poz.514) w art.53 ust.1 punkt 3 i art.53 ust.2.

Zgodnie z art.32 do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Nie ulega wątpliwości, że w okresie objętym zaskarżoną decyzją ubezpieczony J. M. (2) był zgłoszony w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych jako płatnik składek i tym samym spoczywały na nim obowiązki o jakich mowa w przytoczonym art.46 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Ubezpieczony nie opłacał składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy w spornym okresie.

Ubezpieczony jako płatnik składek był zobowiązany do przesyłania deklaracji rozliczeniowych oraz opłacania składki za dany miesiąc, nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca (art.47 ust.1 punkt 3 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Na mocy §6 ust.3 Rozporządzenia Rady Ministrów z 18 kwietnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2008 r. nr 78 poz.465) wpłaty składek na ubezpieczenia społeczne, na Fundusz Emerytur Pomostowych, na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dokonane przez płatnika składek po terminie określonym w ustawie powinny obejmować również odsetki za zwłokę.

Z treści art.31 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika jasno, że do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio między innymi art.51§1 Ordynacji podatkowej, w myśl którego zaległością podatkową (tu odpowiednio składkową) jest podatek nie zapłacony w terminie płatności. Oznacza to, że zaległość powstaje na skutek samego niedotrzymania terminu realizacji zobowiązania podatkowego (składkowego), niezależnie od przyczyn tego stanu rzeczy, w tym winy lub braku winy w terminowym spełnieniu świadczenia po stronie płatnika składek, czy jego pozostawania w dobrej wierze.

Ordynacja podatkowa w art.53§1 przewiduje naliczanie odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych, a więc w sytuacji braku terminowego spełnienia świadczenia, od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności (§ 4 art.53 Ordynacji podatkowej). Dla istnienia obowiązku uiszczenia odsetek nie ma znaczenia przyczyna nieterminowego wykonania zobowiązania podatkowego, gdyż każda sytuacja faktyczna istnienia zaległości podatkowej rodzi następstwa w postaci powinności świadczenia od niej odsetek.

Stosownie do treści art.24 ust.2 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych należnościami z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne są: składki, odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia oraz dodatkowa opłata.

Zaskarżoną decyzją zostały objęte należności z tytułu składek za okres od czerwca 2003 roku do listopada 2003 roku oraz za wrzesień 2005 roku. Zdaniem ubezpieczonego należności te uległy przedawnieniu.

Na dzień wydania decyzji obowiązywał art.24 ust.4 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w brzmieniu nadanym (na podstawie art.11 punkt 1 ustawy z 16 września 2011 roku o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców, Dz.U. nr 232, poz.1378) od 1 stycznia 2012 roku o treści: należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6. Ponieważ bieg przedawnienia spornych należności składkowych rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 roku, dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy kluczowe znaczenie ma art.27 powyższej ustawy zmieniającej regulujący zagadnienia intertemporalne. Wedle zasady wynikającej z tego przepisu do należności składkowych nieprzedawnionych do 1 stycznia 2012 roku (wedle starych zasad z zastosowaniem 10-letniego okresu przedawnienia) ma zastosowanie 5-letni termin przedawnienia, z tym zastrzeżeniem, że liczy się go nie od daty ich wymagalności, tak jak o tym stanowi art.24 ust.4 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ale od dnia 1 stycznia 2012 roku.

Wyjątek od tej zasady ustanawia ust.2 art.27 ustawy zmieniającej przywołanego przepisu, stosownie do którego jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 roku nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu. Powołana regulacja oznacza, że wybór odpowiedniego terminu przedawnienia 5-letniego (liczonego od dnia 1 stycznia 2012 roku) lub 10-letniego (liczonego od daty wymagalności składki) - zależy od tego, który z nich upłynie wcześniej.

Powyższe rozważania z uwagi na treść art.32 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 93 ust.2 ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, art.107 ust.1 ww. ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy odnoszą się również do składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy wskazanych w zaskarżonej decyzji.

Skarżący pomija, iż niniejszej sprawie nastąpiło zawieszenie biegu terminu przedawnienia podstawie art.24 ust.5b ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od dnia podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego. W zakresie tych należności było prowadzone postępowanie egzekucyjne, które nie zakończyło się do dnia wydania decyzji. Należności te nie uległy zatem przedawnieniu.

Reasumując ubezpieczony nie wykazał, iż opłacał składki w okresach w skazanych w zaskarżonej decyzji i Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98§1 k.p.c. Ubezpieczony jako przegrywający sprawę jest zobowiązany do zwrotu organowi rentowemu kosztów procesu które w niniejszej sprawie stanowi wynagrodzenie pełnomocnika. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Zakładu została ustalona na podstawie §2 punkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 roku, poz.1804).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ubezpieczonego.

18.10.2017 r.